Læreruddannelserne efter Anden Verdenskrig: Et nordisk og historisk perspektiv

Mange iagttagere mener, at læreruddannelsen befinder sig i en krise. Hvordan kan et historisk og nordisk perspektiv på læreruddannelser hjælpe os med bedre at forstå denne kriseoplevelse? Høje frafaldsprocenter på læreruddannelsen og selve fastholdelsen af lærere i jobbet er en international tendens. Det ses også i Norden, med Finland som berømt undtagelse. Der kan, siden Anden Verdenskrig, iagttages forskellige grader og typer af akademisering af læreruddannelserne. Finland har allerede haft tendenser til akademisering fra omkring år 1900 med egentlige kandidatuddannelser fra 1970erne, mens Danmark stadig holder fast i en segregeret model. Hvad betyder dette for rekrutteringen, selve uddannelsens indhold og det senere virke som lærer? Og kan vi via historien sætte et kritisk spørgsmålstegn ved, om oplevelsen af krise blot er en forestilling, der kan udgøre argumenter for forandring? Det er målet med dette temanummer at invitere til at undersøge de moderne nordiske læreruddannelser i et komparativt perspektiv. Radaktionsgruppen består af forskere fra forskellige nordiske lande med det formål at tænke med såvel som imod begreber såsom det nationale, det regionale og det globale for derved at komme tættere på læreruddannelsernes historier og læreruddannelserne i historierne. Særnummerets redaktion appellerer bredt indenfor temaet, og vi opfordrer til sammenligninger i alle bidrag, også gerne med inddragelse af relevante ikke-nordiske lande. Vi ønsker læreruddannelsen belyst fra så mange vinkler som muligt: praksis i læreruddannelserne, lovgivning og politisk styring, indhold og curriculum, rekruttering og fastholdelse af lærere, professionalisering, akademisering, ideer om den ideelle lærer, 'utopisk' over for mere 'nøgtern' pædagogik, forsøg med et demokratisk sigte, studerendes oplevelser af uddannelserne osv. Vi opfordrer bidragydere til at stille nye spørgsmål til læreruddannelseshistorie ved at gøre brug af mere utraditionelle kildematerialer såsom mundtlige erindringer, bygninger m.m. Artiklerne skal være forfattet på et af de skandinaviske sprog eller engelsk og have en længde på 15-18 sider à 2400 anslag. Forslag til artikler i form af et kort abstract bedes sendt til redaktionen: Turid Løyte Harboe (turid.harboe@nla.no), Janne Holmén (janne.holmen@edu.uu.se); Jesper Eckhardt Larsen (jesper.eckhardt.larsen@inn.no); Johan Samuelsson (johan.samuelsson@kau.se); Kamilla Ane Petersen (kampe@edu.au.dk) senest d. 1. januar 2027. Der kan forventes svar d. 1. februar 2027. Deadline for indlevering af artikel er d. 1. juli 2027. Uddannelseshistorie 2027 udkommer i december. Alle artikler bedømmes i dobbelt peer review. Uddannelseshistorie er anerkendt på niveau 1 i Kanalregisteret.

Teacher education in the 20th and 21st century: A Nordic and historical perspective

Many observers point to a crisis in teacher education. How can a historical perspective on education help us better understand this experience of crisis? High drop-out rates in teacher education and the problems with retention of inservice teachers are international trends. This is also evident in the Nordic countries, with Finland being the notable exception. Since the Second World War, varying degrees and types of academisation of teacher training programmes have been observed. Finland has already shown trends towards academisation since 1900 with full master programmes since the 1970s, whilst Denmark still adheres to a segregated model. What does this mean for recruitment, the content of the education itself, and teachers' subsequent careers? And can we, by looking at history, critically question whether the perception of a crisis is merely a construct that can be

used to justify change? The aim of this special issue is to encourage a comparative examination of modern Nordic teacher education. The editorial team comprises researchers from various Nordic countries, with the aim of both engaging with and challenging concepts such as the national, the regional and the global, thereby gaining a deeper understanding of the histories of teacher education programmes and teacher education programmes within histories. This special issue aims to achieve a broad scope within the theme, and we encourage comparisons in all contributions, including, where appropriate, the inclusion of relevant non-Nordic countries. We wish to examine teacher education from as many angles as possible: practice within teacher education programmes, legislation and political governance, content and curriculum, the recruitment and retention of teachers, professionalisation, academisation, ideas about the ideal teacher, 'utopian' versus more 'pragmatic' pedagogy, experiments with a democratic aim, students' experiences of the programmes, etc. We encourage contributors to explore new questions relating to the history of teacher training by making use of more unconventional source materials, such as oral histories, buildings, etc. Articles must be written in one of the Scandinavian languages or in English and be between 15 and 18 pages in length, each page comprising 2,400 characters. Proposals for articles in the form of a short abstract should be sent to the editorial team: Turid Løyte Harboe (turid.harboe@nla.no), Janne Holmén (janne.holmen@edu.uu.se); Jesper Eckhardt Larsen (jesper.eckhardt.larsen@inn.no); Johan Samuelsson (johan.samuelsson@kau.se); Kamilla Ane Petersen (kampe@edu.au.dk) by 1st of January 2027 at the latest. A response can be expected by 1st of February 2027. The deadline for submitting articles is 1st of July 2027. The Danish Journal of Educational History 2027 will be published in December. All articles undergo double-blind peer review. The Danish Journal of Educational History is recognised at Level 1 in the Kanalregisteret.